บทที่ 4
ผลการศึกษา

ผลการศึกษาการเปรียบเทียบผลการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐฯกับเงินบาทจากแบบจำลอง Neural Networks, ARIMA และ ARIMA with GACH-M

4.1 ผลการทดสอบความเป็น Stationary

จากข้อมูลที่ระดับ Level ทดสอบแล้วพบว่าข้อมูลไม่เป็น Stationary ข้อมูลอะไรก็ตามที่ไม่เป็น Stationary จะพยากรณ์ไม่ได้ จึงส่งผลให้ต้องทำการ Difference ข้อมูล ซึ่งผลของการ Difference ครั้งที่ 1 จะทำให้ข้อมูลมีลักษณะ Stationary แต่ไม่สามารถหารูปแบบ Models ได้ เนื่องจากว่าข้อมูลที่ทำการ Difference ครั้งที่ 1 มีลักษณะเป็นตัวแปรตามเคลื่อนที่แบบสุ่มไร้รูปแบบ (purly random) ซึ่งหารูปแบบที่แน่นอนไม่ได้ ส่งผลให้นำไปสร้างรูปแบบ Models ARIMA จากข้อมูลชุดนี้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นจะต้องหาวิธีที่จะทำให้ข้อมูลชุดนี้ Stationary และมีรูปแบบที่แน่นอน วิธีการหนึ่ง คือ การ Difference ครั้งที่ 2 ซึ่งจากผลการทดลองพบว่าได้ข้อมูลอนุกรมเวลา (time series) ที่ Stationary และมีรูปแบบที่แน่นอน

ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่ต้องตรวจสอบว่าข้อมูลที่นำมาใช้มีลักษณะนิ่งหรือไม่ โดยการทดสอบ Unit Root ทั้งนี้จะใช้วิธี Augmented Dickey Fuller test ทำการพิจารณาความนิ่งของข้อมูล โดยการเปรียบเทียบค่าสถิติ ADF กับค่า MacKinnon Critical ที่ระดับ 1%, 5% และ 10% ของแบบจำลองได้ผลดังตาราง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.1 แสดงผลการทดสอบ unit root ที่ระดับ Level ต่างๆ

At Level						
	no intercept		intercept		trend and intercept	
อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อ $	ADF test statistic	% critical value	ADF test statistic	% critical value	ADF test statistic	% critical value
Exchange	-1.138976	1% -2.567996 5%: -1.941239 10% -1.616420	0.282304221	1% -3.438694 5% -2.865113 10% -2.568728	-1.18155	1% -3.97013 5% -3.41572 10% -3.13011
At First Differences Level						
d(Exchange)	-25.8315624	1% -2.568000 5% -1.941239 10% -1.616420	-25.8521	1% -3.438705 5% -2.865118 10% -2.568730	-25.97121	1% -3.97014 5% -3.41572 10% -3.13011
At Second Differences Level						
d(Exchange,2)	-14.51595	1% -2.568049 5% -1.941246 10% -1.616415	-14.50611	1% -3.438842 5% -2.865178 10% -2.568763	-14.49622	1% -3.97034 5% -3.41582 10% -3.1302

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

หมายเหตุ : Exchange คือตัวแปรที่ใช้แทนค่าข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

ในการพิจารณาตาราง 4.1 โดยทำการเปรียบเทียบค่าสถิติ ADF กับค่าวิกฤติ MacKinnon ที่ระดับ 1% , 5% และ 10% ของแบบจำลอง เนื่องจากค่าสถิติ ADF มีค่ามากกว่าค่า MacKinnon Critical แสดงว่าข้อมูลอนุกรมเวลานั้นมีลักษณะไม่นิ่ง (Nonstationary) ผลจากการศึกษาความนิ่งของข้อมูล ดังตารางข้างต้น พบว่า ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯไม่มีความนิ่งที่ระดับ Level หรือมี Unit Root นั่นเอง ด้วยเหตุนี้จึงทำการหาผลต่าง (Difference) ของในลำดับต่อไป

หลังจากทำการหาผลต่างลำดับที่ 1 จึงทำการเปรียบเทียบค่าสถิติ ADF กับค่าวิกฤติ MacKinnon ที่ระดับ 1%, 5% และ 10% ของแบบจำลอง พบว่าค่าสถิติ ADF มีค่าน้อยกว่าค่า MacKinnon Critical แสดงว่าข้อมูลอนุกรมเวลานั้นมีลักษณะนิ่ง (Stationary) หรือไม่มี Unit Root ที่ระดับ 1st Difference สำหรับทั้ง 3 วิธีการ โดยมีแบบจำลองอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯที่ไม่มี Linear time trend และ Random walk with drift เป็นแบบจำลองในการทดสอบขั้นต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2 ผลการศึกษาด้วยแบบจำลอง ARIMA

4.2.1 การกำหนดรูปแบบ (Identification)

ในส่วนของการกำหนดรูปแบบของแบบจำลอง ARIMA นั้น จะพิจารณาจาก Correlogram ของข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯหลังจากมีการหาผลต่างครั้งที่ 1 แล้ว คือที่ระดับ I(1) เพื่อใช้ในการกำหนดแบบจำลองเพื่อหาค่า Autoregressive [AR(p)] และ Moving Average [MA(q)] โดยใช้การพิจารณาจากค่า Autocorrelation Function (ACF) และค่า Partial Autocorrelation Function (PACF) ตามลำดับ

จากการพิจารณากราฟ ACF และ PACF ณ ระดับ At First Differences Level มีลักษณะดังตารางที่ 4.2 เมื่อทำการทดลองรูปแบบต่างๆ พบว่าการหารูปแบบที่เหมาะสมนั้นได้ลำบาก จึงส่งผลให้ต้องพิจารณากราฟ ACF และ PACF ณ ที่ระดับ At Second Differences Level ดังตาราง 4.3 และสามารถคัดเลือกเอาแบบจำลองที่น่าจะมีความเหมาะสมได้ 4 แบบจำลอง ดังนี้

1) D(Exchange,2) MA(1)
2) D(Exchange,2) AR(1) MA(2)
3) D(Exchange,2)AR(1)AR(2)AR(3)AR(4)AR(5)AR(6)AR(7)AR(8)AR(9)AR(10) AR(11)AR(12)
4) D(Exchange,2) MA(1) MA(2)

หมายเหตุ : ในการพิจารณาค่าของ ACF และ PACF เพื่อสร้างแบบจำลอง ARIMA(p,d,q) จะพิจารณาจากค่า ACF และ PACF ที่เกินออกมานอกช่วงความเชื่อมั่น 95% ส่วนการพิจารณาว่าแบบจำลองใดเหมาะสมหรือไม่นั้นดูได้จากค่า Adjusted R-square , Residual sum of square และ Schwarz criterion , Akaike info criterion

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.2 แสดง correlogram ของ D(Exchange)

Autocorrelation	Partial Correlation		AC	PAC	Q-Stat	Prob
		1	0.066	0.066	3.3323	0.068
		2	0.052	0.048	5.3848	0.068
		3	0.028	0.021	5.9673	0.113
		4	0.047	0.041	7.6365	0.106
		5	0.026	0.019	8.1642	0.147
		6	0.085	0.079	13.781	0.032
		7	-0.007	-0.021	13.814	0.055
		8	-0.041	-0.050	15.082	0.058
		9	0.011	0.013	15.176	0.086
		10	0.008	0.004	15.223	0.124
		11	0.008	0.006	15.270	0.170
		12	0.047	0.044	17.005	0.149
		13	0.091	0.089	23.434	0.037
		14	0.025	0.017	23.903	0.047
		15	-0.056	-0.074	26.356	0.034
		16	0.030	0.026	27.070	0.041
		17	0.018	0.011	27.316	0.054
		18	-0.037	-0.053	28.398	0.056
		19	0.021	0.016	28.746	0.070
		20	0.027	0.035	29.306	0.082
		21	-0.071	-0.060	33.283	0.043
		22	-0.040	-0.043	34.572	0.043
		23	0.054	0.059	36.838	0.034
		24	0.057	0.067	39.449	0.024
		25	0.028	0.008	40.076	0.029
		26	0.028	0.006	40.714	0.033
		27	0.011	0.022	40.812	0.043
		28	0.023	0.027	41.236	0.051
		29	0.077	0.047	45.998	0.023
		30	0.046	0.022	47.713	0.021
		31	0.005	0.008	47.733	0.028
		32	-0.024	-0.036	48.182	0.033
		33	-0.010	-0.025	48.256	0.042
		34	-0.008	0.009	48.308	0.053
		35	0.100	0.108	56.247	0.013
		36	0.008	-0.029	56.299	0.017

ที่มา : การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.3 แสดง correlogram ของ D(Exchange,2)

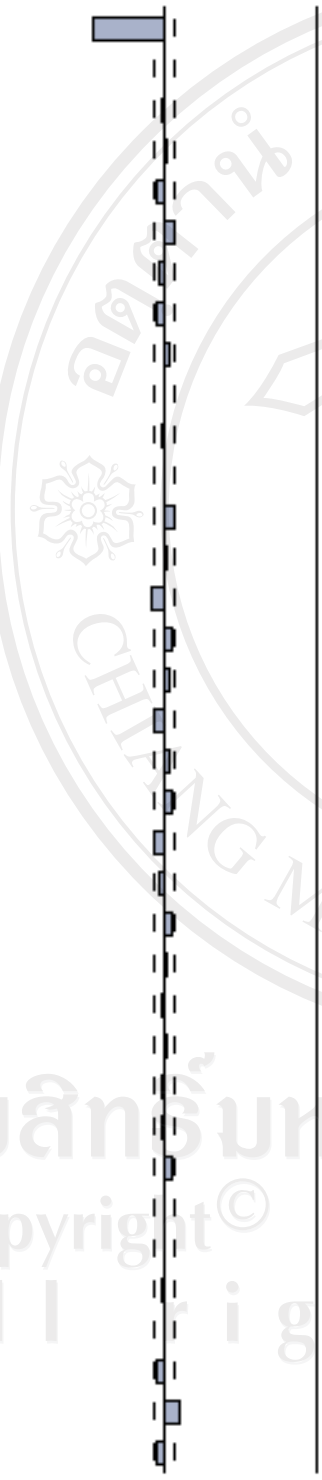

Autocorrelation	Partial Correlation		AC	PAC	Q-Stat	Prob
		1	-0.493	-0.493	185.63	0.000
		2	0.006	-0.313	185.66	0.000
		3	-0.023	-0.253	186.05	0.000
		4	0.021	-0.184	186.38	0.000
		5	-0.043	-0.206	187.77	0.000
		6	0.082	-0.085	192.92	0.000
		7	-0.030	-0.050	193.64	0.000
		8	-0.047	-0.106	195.35	0.000
		9	0.030	-0.087	196.03	0.000
		10	-0.002	-0.080	196.03	0.000
		11	-0.022	-0.109	196.40	0.000
		12	-0.002	-0.141	196.40	0.000
		13	0.059	-0.058	199.13	0.000
		14	0.009	0.036	199.20	0.000
		15	-0.091	-0.064	205.63	0.000
		16	0.051	-0.050	207.63	0.000
		17	0.025	0.017	208.14	0.000
		18	-0.061	-0.051	211.03	0.000
		19	0.027	-0.068	211.60	0.000
		20	0.056	0.026	214.05	0.000
		21	-0.070	0.003	217.88	0.000
		22	-0.033	-0.095	218.74	0.000
		23	0.049	-0.094	220.65	0.000
		24	0.017	-0.031	220.87	0.000
		25	-0.016	-0.026	221.06	0.000
		26	0.009	-0.042	221.13	0.000
		27	-0.015	-0.045	221.32	0.000
		28	-0.022	-0.059	221.68	0.000
		29	0.045	-0.030	223.28	0.000
		30	0.007	-0.013	223.32	0.000
		31	-0.008	0.030	223.37	0.000
		32	-0.022	0.018	223.77	0.000
		33	0.007	-0.015	223.81	0.000
		34	-0.056	-0.109	226.35	0.000
		35	0.106	0.031	235.27	0.000
		36	-0.053	0.005	237.49	0.000

ที่มา : การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.2 การประมาณค่าพารามิเตอร์ (Estimation)

ตารางที่ 4.4 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติของรูปแบบ ARIMA(0,2,1) ที่ศึกษา

รูปแบบจำลองที่ศึกษา

$$D(Exchange,2) = C + \theta_1 \varepsilon_{t-1}$$

Variable	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	-2.79E-05	-1.253161	0.2105
MA(1)	-0.997474	-347.3454	0.0000
Adjusted R-squared		0.466527	
Durbin-Watson stat		1.881210	
Akaike info criterion		-1.497021	
Schwarz criterion		-1.484853	
Residual sum of square		9.932370	

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

จากตารางที่ 4.4 ค่าสัมประสิทธิ์ของMA(1) มีค่าเท่ากับ -0.997474 ซึ่งมีค่า t-statistic แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% โดยมีค่า Akaike Information Criterion(AIC) เท่ากับ 0.466527 ค่า Schwarz Criterion(SBC) เท่ากับ -1.484853 ค่า Dubin-Watson Statistic เท่ากับ 1.881210 ค่า Residual sum of square เท่ากับ 9.932370 และค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.466527 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรของแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 46.6527%

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติของรูปแบบ AR(1)I(2)MA(2) ที่ศึกษา

รูปแบบจำลองที่ศึกษา

$$D(Exchange,2) = C + \beta_1 D(Exchange,2)_{t-2} + \theta_1 \varepsilon_{t-2}$$

Variable	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	-3.49E-05	-1.580389	0.1144
AR(1)	-0.996328	-291.5048	0.0000
MA(2)	-0.994968	-240.8729	0.0000
Adjusted R-squared		0.467291	
Durbin-Watson stat		1.884743	
Akaike info criterion		-1.496102	
Schwarz criterion		-1.477831	
Residual sum of square		9.902331	

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

จากตารางที่ 4.5 ค่าสัมประสิทธิ์ของAR(1) MA(2) มีค่าเท่ากับ -0.996328, -0.994968 ตามลำดับ ซึ่งมีค่า t-statistic แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% โดยมีค่า Akaike Information Criterion(AIC) เท่ากับ -1.496102 ค่า Schwarz Criterion(SBC) เท่ากับ -1.477831 ค่า Dubin-Watson Statisticเท่ากับ 1.884743 ค่า Residual sum of square เท่ากับ 9.902331 และค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.467291 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรของแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 46.7291%

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติของรูปแบบ ARIMA(12,2,0) ที่ศึกษา

รูปแบบจำลองที่ศึกษา

$$D(Exchange,2) = C + \beta_1 D(Exc.,2)_{t-1} + \beta_2 D(Exc.,2)_{t-2} + \beta_3 D(Exc.,2)_{t-3} + \beta_4 D(Exc.,2)_{t-4} + \beta_5 D(Exc.,2)_{t-5} + \beta_6 D(Exc.,2)_{t-6} + \beta_7 D(Exc.,2)_{t-7} + \beta_8 D(Exc.,2)_{t-8} + \beta_9 D(Exc.,2)_{t-9} \beta_{10} D(Exc.,2)_{t-10} + \beta_{11} D(Exc.,2)_{t-11} + \beta_{12} D(Exc.,2)_{t-12}$$

Variable	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	7.38E-06	0.011766	0.9906
AR(1)	-0.889378	-24.41119	0.0000
AR(2)	-0.787668	-16.35002	0.0000
AR(3)	-0.716984	-12.99641	0.0000
AR(4)	-0.624185	-10.44103	0.0000
AR(5)	-0.550770	-8.848308	0.0000
AR(6)	-0.420505	-6.599864	0.0000
AR(7)	-0.402130	-6.318962	0.0000
AR(8)	-0.408228	-6.574859	0.0000
AR(9)	-0.348212	-5.839886	0.0000
AR(10)	-0.294392	-5.352848	0.0000
AR(11)	-0.241653	-5.033928	0.0000
AR(12)	-0.146909	-4.043975	0.0001
Adjusted R-squared		0.444894	
Durbin-Watson stat		2.019379	
Akaike info criterion		-1.429013	
Schwarz criterion		-1.348931	
Residual sum of square		10.16059	

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

จากตารางที่ 4.6 ค่าสัมประสิทธิ์ของAR(1) AR(2) AR(3) AR(4) AR(5) AR(6) AR(7) AR(8) AR(9) AR(10) AR(11) AR(12) มีค่าเท่ากับ -0.889378, -0.787668, -0.716984, -0.624185, -0.550770, -0.420505, -0.402130, -0.408228, -0.348212, -0.294392, -0.241653, -0.146909,

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

-0.996328, -0.994968 ตามลำดับ ซึ่งมีค่า t-statistic แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% โดยมีค่า Akaike Information Criterion(AIC) เท่ากับ -1.429013 ค่า Schwarz Criterion(SBC) เท่ากับ -1.348931 ค่า Dubin-Watson Statisticเท่ากับ 2.019379 ค่า Residual sum of square เท่ากับ 10.16059 และค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.444894 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรของแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 44.4894%

ตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติของรูปแบบ ARIMA(0,2,2) ที่ศึกษา

รูปแบบจำลองที่ศึกษา

$$D(Exchange,2) = C + \theta_1\varepsilon_{t-1} + \theta_2\varepsilon_{t-2}$$

Variable	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	-3.29E-05	-1.102716	0.2705
MA(1)	-0.920700	-29.50093	0.0000
MA(2)	-0.076561	-2.469376	0.0138
Adjusted R-squared		0.466246	
Durbin-Watson stat		2.037306	
Akaike info criterion		-1.495186	
Schwarz criterion		-1.476934	
Residual sum of square		9.924535	

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

จากตารางที่ 4.7 ค่าสัมประสิทธิ์ของMA(1) MA(2) มีค่าเท่ากับ -0.920700, -0.076561 ตามลำดับ ซึ่งมีค่า t-statistic แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% โดยมีค่า Akaike Information Criterion(AIC) เท่ากับ -1.495186 ค่า Schwarz Criterion(SBC) เท่ากับ -1.476934 ค่า Dubin-Watson Statisticเท่ากับ 2.037306 ค่า Residual sum of square เท่ากับ 9.924535 และค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.466246 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรของแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 46.6246%

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.2.3 การตรวจสอบความถูกต้อง (Diagnostics Checking)

ในขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องนั้น จะพิจารณาจากค่า Q-statistic เพื่อทดสอบคุณสมบัติความเป็น white noise ของค่าความคลาดเคลื่อนที่ประมาณการ พบว่าค่า Q-statistic ที่มีความล่าช้าของช่วงเวลาที่ 36 และช่วงเวลาที่ 72 ของแบบจำลอง ARIMA(0,2,1), AR(1)I(2)MA(2), ARIMA(12,2,0), ARIMA(0,2,2), (**ตาราง 4.8**) มีค่า probability ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงว่า ค่าความคลาดเคลื่อนที่ประมาณการของแบบจำลองมีลักษณะเป็น white noise หรือ e_t มีการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) ค่าเฉลี่ย(Mean) เท่ากับศูนย์ และค่าความแปรปรวนเท่ากับ $\sigma^2 I$ แสดงว่า e_t ไม่มีสหพันธ์ในตัวเอง(Autocorrelation) และไม่มีความแปรปรวนแตกต่าง(Heterscedsticity) ซึ่งหมายความว่าแบบจำลองทั้ง 4 แบบจำลอง ได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้วว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้ในการพยากรณ์ต่อไป

ตารางที่ 4.8 การตรวจสอบแบบจำลอง

แบบจำลอง ARIMA	ค่าสถิติ			
	Q-statistic (lag 36)	Probability (lag 36)	Q-statistic (lag 72)	Probability (lag 72)
ARIMA(0,2,1)	51.013	0.039	88.548	0.078
AR(1)I(2)MA(2)	51.296	0.029	89.415	0.059
ARIMA(12,2,0)	42.757	0.011	78.172	0.058
ARIMA(0,2,2)	47.211	0.065	84.114	0.120

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

4.2.4 การพยากรณ์(Forecasting)

เมื่อได้แบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลแต่ละชุดแล้ว จึงนำแบบจำลองดังกล่าวมาพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ไปข้างหน้าทีละหนึ่งวันเป็นจำนวน 50 วัน โดยทำการพยากรณ์ใหม่ทุกครั้งที่นำข้อมูลจริงเข้า และทำการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการพยากรณ์ในแต่ละครั้ง นำค่าพยากรณ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับค่าจริง คำนวนหาค่า MAPE ได้ดังตารางที่ 4.9-4.12

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ไปข้างหน้า 50 วัน โดยใช้แบบจำลอง ARIMA(0,2,1) และค่า MAPE ของค่าพยากรณ์

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	35.64891	0.042877	26	34.7304	34.57211	0.455769
2	35.6216	35.64835	0.075081	27	34.8526	34.71508	0.394575
3	35.5904	35.60477	0.04038	28	34.9426	34.83731	0.301331
4	35.5551	35.57375	0.052441	29	34.8255	34.92696	0.291325
5	35.592	35.53828	0.150917	30	34.8932	34.80579	0.250494
6	35.6284	35.57678	0.144883	31	34.8965	34.87704	0.05576
7	35.629	35.61327	0.044148	32	34.8709	34.8792	0.023804
8	35.5392	35.61316	0.208101	33	34.8679	34.85303	0.042644
9	35.4759	35.52131	0.127998	34	34.8599	34.85045	0.02712
10	35.329	35.4584	0.366273	35	34.8164	34.84236	0.074554
11	35.3645	35.30947	0.155615	36	34.8045	34.79813	0.0183
12	35.2903	35.34872	0.16555	37	34.7969	34.78678	0.029092
13	35.1684	35.27217	0.295055	38	34.8563	34.77925	0.221043
14	35.1251	35.14903	0.068142	39	34.8593	34.83999	0.0554
15	35.073	35.10719	0.097485	40	34.7838	34.84203	0.167405
16	35.0974	35.05481	0.121352	41	34.6723	34.765	0.267361
17	35.1154	35.08078	0.098589	42	34.6382	34.65262	0.041631
18	35.0507	35.09871	0.136976	43	34.655	34.61978	0.101633
19	34.9768	35.03227	0.158598	44	34.6993	34.6375	0.178086
20	34.9046	34.95803	0.153066	45	34.7103	34.6824	0.080387
21	34.835	34.88569	0.14553	46	34.6847	34.69288	0.023591
22	34.7597	34.81599	0.161936	47	34.6795	34.66662	0.037139
23	34.7333	34.74041	0.020483	48	34.7188	34.66177	0.164272
24	34.6971	34.71489	0.051257	49	34.6754	34.70192	0.07648
25	34.5923	34.67843	0.248993	50	34.6561	34.65706	0.002771
						MAPE	0.134274

ที่มา : การคำนวณ

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.9**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ไปข้างหน้า 50 วัน โดยใช้แบบจำลอง AR(1)I(2)MA(2) และค่า MAPE ของค่าพยากรณ์

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	35.64778	0.046028	26	34.7304	34.5706	0.460117
2	35.6216	35.64546	0.066992	27	34.8526	34.70944	0.410758
3	35.5904	35.60458	0.039827	28	34.9426	34.83484	0.308398
4	35.5551	35.57056	0.043478	29	34.8255	34.9264	0.289725
5	35.592	35.53728	0.153754	30	34.8932	34.80656	0.248291
6	35.6284	35.57243	0.157099	31	34.8965	34.87268	0.068267
7	35.629	35.6122	0.047152	32	34.8709	34.8773	0.018354
8	35.5392	35.61099	0.201997	33	34.8679	34.85251	0.044129
9	35.4759	35.52194	0.129774	34	34.8599	34.847	0.037021
10	35.329	35.45497	0.356577	35	34.8164	34.84139	0.071794
11	35.3645	35.30983	0.154589	36	34.8045	34.79567	0.025359
12	35.2903	35.34238	0.147587	37	34.7969	34.78519	0.03366
13	35.1684	35.27294	0.297256	38	34.8563	34.7761	0.230082
14	35.1251	35.14722	0.062986	39	34.8593	34.83786	0.061497
15	35.073	35.10429	0.0892	40	34.7838	34.83988	0.161233
16	35.0974	35.05223	0.128701	41	34.6723	34.76529	0.268208
17	35.1154	35.07802	0.106434	42	34.6382	34.65005	0.034223
18	35.0507	35.09609	0.129504	43	34.655	34.61745	0.108343
19	34.9768	35.03251	0.159286	44	34.6993	34.63353	0.189545
20	34.9046	34.95543	0.145632	45	34.7103	34.68098	0.08447
21	34.835	34.88429	0.141484	46	34.6847	34.6903	0.016159
22	34.7597	34.81317	0.153832	47	34.6795	34.66623	0.038279
23	34.7333	34.73913	0.016796	48	34.7188	34.6583	0.174243
24	34.6971	34.71126	0.040793	49	34.6754	34.70022	0.071566
25	34.5923	34.67722	0.2455	50	34.6561	34.65522	0.002543
						MAPE	0.13437

ที่มา : การคำนวณ

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.10**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ไปข้างหน้า 50 วัน โดยใช้แบบจำลอง ARIMA(12,2,0) และค่า MAPE ของค่าพยากรณ์

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	35.65988	0.012123	26	34.7304	34.53038	0.575925
2	35.6216	35.65851	0.103601	27	34.8526	34.70166	0.433069
3	35.5904	35.61796	0.077427	28	34.9426	34.84455	0.280598
4	35.5551	35.58657	0.088526	29	34.8255	34.95158	0.36204
5	35.592	35.54273	0.138436	30	34.8932	34.81532	0.223187
6	35.6284	35.57794	0.141633	31	34.8965	34.87393	0.064664
7	35.629	35.62194	0.019828	32	34.8709	34.90213	0.089551
8	35.5392	35.61958	0.226175	33	34.8679	34.86331	0.01317
9	35.4759	35.52538	0.139474	34	34.8599	34.84907	0.031064
10	35.329	35.46119	0.374173	35	34.8164	34.83506	0.053596
11	35.3645	35.30532	0.167334	36	34.8045	34.81653	0.034555
12	35.2903	35.34222	0.147124	37	34.7969	34.80249	0.016058
13	35.1684	35.25777	0.254126	38	34.8563	34.78913	0.192719
14	35.1251	35.1143	0.030747	39	34.8593	34.89018	0.088575
15	35.073	35.07842	0.015451	40	34.7838	34.88409	0.288333
16	35.0974	35.02625	0.202721	41	34.6723	34.77696	0.301873
17	35.1154	35.07221	0.122976	42	34.6382	34.64303	0.013943
18	35.0507	35.09542	0.127592	43	34.655	34.62976	0.072822
19	34.9768	35.01012	0.095274	44	34.6993	34.6413	0.167141
20	34.9046	34.93684	0.092382	45	34.7103	34.68166	0.0825
21	34.835	34.85171	0.047985	46	34.6847	34.69118	0.018682
22	34.7597	34.77993	0.0582	47	34.6795	34.66653	0.037413
23	34.7333	34.69945	0.09745	48	34.7188	34.67192	0.135022
24	34.6971	34.68378	0.038398	49	34.6754	34.72367	0.139203
25	34.5923	34.63638	0.127433	50	34.6561	34.67291	0.048509
						MAPE	0.134216

ที่มา : การคำนวณ

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.11**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ไปข้างหน้า 50 วัน โดยใช้แบบจำลอง ARIMA(0,2,2) และค่า MAPE ของค่าพยากรณ์

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	35.64709	0.047962	26	34.7304	34.56276	0.482699
2	35.6216	35.64625	0.069183	27	34.8526	34.72409	0.368725
3	35.5904	35.5996	0.025854	28	34.9426	34.84366	0.283158
4	35.5551	35.56967	0.04098	29	34.8255	34.93112	0.30327
5	35.592	35.53383	0.163435	30	34.8932	34.79481	0.281979
6	35.6284	35.57767	0.14237	31	34.8965	34.88095	0.044564
7	35.629	35.6137	0.04295	32	34.8709	34.87715	0.017932
8	35.5392	35.61098	0.201982	33	34.8679	34.84932	0.05329
9	35.4759	35.51269	0.103705	34	34.8599	34.84855	0.032568
10	35.329	35.45227	0.348915	35	34.8164	34.83995	0.067631
11	35.3645	35.29699	0.190883	36	34.8045	34.79314	0.032647
12	35.2903	35.35022	0.169792	37	34.7969	34.78434	0.0361
13	35.1684	35.26446	0.27315	38	34.8563	34.77693	0.227694
14	35.1251	35.13856	0.038333	39	34.8593	34.84262	0.047839
15	35.073	35.10276	0.084851	40	34.7838	34.84009	0.16182
16	35.0974	35.04926	0.137169	41	34.6723	34.75761	0.246042
17	35.1154	35.08097	0.098052	42	34.6382	34.64301	0.013891
18	35.0507	35.09797	0.134855	43	34.655	34.6161	0.112238
19	34.9768	35.0255	0.139241	44	34.6993	34.63714	0.179142
20	34.9046	34.95107	0.133142	45	34.7103	34.6838	0.076333
21	34.835	34.8789	0.126017	46	34.6847	34.69167	0.020107
22	34.7597	34.80939	0.14294	47	34.6795	34.66291	0.047849
23	34.7333	34.73339	0.000258	48	34.7188	34.65977	0.170017
24	34.6971	34.71152	0.041557	49	34.6754	34.70309	0.079862
25	34.5923	34.67406	0.236349	50	34.6561	34.65184	0.012287
						MAPE	**0.130672**

ที่มา : การคำนวณ

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.12**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.13 แสดงผลการเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ของแบบ จำลอง ARIMA ทั้ง 4

แบบจำลอง	Min APE	Max APE	SD. APE	MAPE
ARIMA(0,2,1)	0.002771	0.455769	0.106739	0.134274
AR(1)I(2)MA(2)	0.002543	0.460117	0.106739	0.13437
ARIMA(12,2,0)	0.012123	0.575925	0.120406	0.134216
ARIMA(0,2,2)	0.000258	0.482699	0.10653	**0.130672**

ที่มา: จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Eviews 5.1

รูปที่ 4.1 กราฟแสดงการเปรียบเทียบค่ากลางที่ใช้ในการทดสอบแบบจำลอง ARIMA

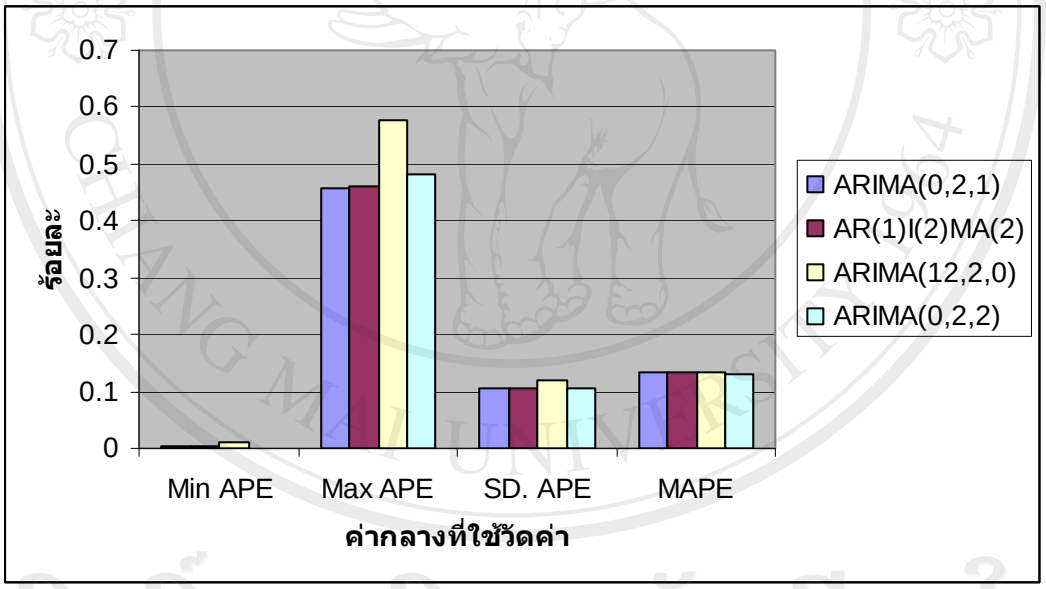

ที่มา: จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Eviews 5.1

ผลการพิจารณาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ของทั้ง 4 แบบจำลอง ค่า MAPE ของแบบจำลอง ARIMA(0,2,2) (**ตารางที่ 4.12**) มีค่าน้อยที่สุด จึงสรุปได้ว่าแบบจำลอง ARIMA(0,2,2) เป็นแบบจำลอง ARIMA ที่เหมาะสมที่สุด ในการนำไปใช้พยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.3 ผลการศึกษาด้วยแบบจำลอง ARIMA with GACH-M

จากการพิจารณาแบบจำลอง ARIMA พบว่ารูปแบบ ARIMA อาจยังไม่เป็นรูปแบบที่เหมาะสมที่สุด จึงได้ทำการเพิ่ม GARCH-M เข้าในแบบจำลองเพื่อให้แบบจำลองนั้นมีความเหมาะสมมากขึ้น โดยสามารถคัดเลือกเอาแบบจำลองที่น่าจะมีความเหมาะสมได้ 4 แบบจำลอง ดังตารางที่ 4.14 -4.17

ตารางที่ 4.14 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติของรูปแบบ ARIMA(0,2,1) with GACH-M(1,1) ที่ศึกษา

รูปแบบจำลองที่ศึกษา

$$D(Exchange,2) = C + \theta_1 \varepsilon_{t-1} + \delta_1 \sigma_t$$

$$\sigma_t^2 = \alpha_1 \varepsilon_{t-1}^2 + \omega_1 \sigma_{t-1}^2$$

Variable	Coefficient	z-Statistic	Prob.
@SQRT(GARCH)	0.000826	0.219436	0.8263
C	-0.000143	-0.252738	0.8005
MA(1)	-0.997490	-325666.4	0.0000
Variance Equation			
C	0.001095	4.937970	0.0000
RESID(-1)^2	0.173238	6.931738	0.0000
GARCH(-1)	0.748020	24.95645	0.0000
Adjusted R-squared	0.463607		
Durbin-Watson stat	1.880849		
Akaike info criterion	-1.631428		
Schwarz criterion	-1.594925		
Residual sum of square	9.934185		

ที่มา : การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

จาก**ตารางที่ 4.14** ค่าสัมประสิทธิ์ของMA(1) มีค่าเท่ากับ -0.997490, และค่าสัมประสิทธิ์ของ Variance Equation ได้แก่ RESID(-1)^2, GARCH(-1) มีค่าเท่ากับ 0.173238, 0.748020 ตามลำดับ ค่า z-statistic แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1% โดยมีค่า Akaike Information Criterion(AIC) เท่ากับ -1.631428 ค่า Schwarz Criterion(SBC) เท่ากับ -1.594925 ค่า Dubin-Watson Statistic เท่ากับ 1.880849 ค่า Residual sum of square เท่ากับ 9.934185 และค่า

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Adjusted R^2 เท่ากับ 0.463607ซึ่งหมายความว่าตัวแปรของแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 46.3607%

ตารางที่ 4.15 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติของรูปแบบ ARIMA(1,2,2) with GACH-M(1,1) ที่ศึกษา

รูปแบบจำลองที่ศึกษา

$$D(Exchange,2) = C + \beta_1 D(Exchange,2)_{t-1} + \theta_1 \varepsilon_{t-2} + \delta_1 \sigma_t$$

$$\sigma_t^2 = \alpha_1 \varepsilon_{t-1}^2 + \omega_1 \sigma_{t-1}^2$$

Variable	Coefficient	z-Statistic	Prob.
@SQRT(GARCH)	0.001546	0.394042	0.6936
C	-0.000249	-0.424344	0.6713
AR(1)	-0.997194	-307.6888	0.0000
MA(2)	-0.994975	-214.4413	0.0000
Variance Equation			
C	0.001014	4.787997	0.0000
RESID(-1)^2	0.170321	6.750799	0.0000
GARCH(-1)	0.759774	24.55454	0.0000
Adjusted R-squared		0.464328	
Durbin-Watson stat		1.882039	
Akaike info criterion		-1.631045	
Schwarz criterion		-1.588414	
Residual sum of square		9.904868	

ที่มา : การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

จาก**ตารางที่ 4.15** ค่าสัมประสิทธิ์ของAR(1) MA(2) มีค่าเท่ากับ -0.997194, -0.994975 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์ของ Variance Equation ได้แก่ RESID(-1)^2, GARCH(-1) มีค่าเท่ากับ 0.170321, 0.759774 ตามลำดับ ค่า z-statistic แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1%โดยมีค่า Akaike Information Criterion(AIC) เท่ากับ -1.631045 ค่า Schwarz Criterion(SBC) เท่ากับ -1.588414 ค่า Dubin-Watson Statistic เท่ากับ 1.882039 ค่า Residual sum of square เท่ากับ 9.904868 และค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.464328 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรของแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 46.4328%

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.16 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติของรูปแบบ ARIMA(12,2,0) with GACH-M(1,1)ที่ศึกษา

รูปแบบจำลองที่ศึกษา

$$D(Exchange,2) = C + \beta_1 D(Exc.,2)_{t-1} + \beta_2 D(Exc.,2)_{t-2} + \beta_3 D(Exc.,2)_{t-3} + \beta_4 D(Exc.,2)_{t-4} + \beta_5 D(Exc.,2)_{t-5} + \beta_6 D(Exc.,2)_{t-6} + \beta_7 D(Exc.,2)_{t-7} + \beta_8 D(Exc.,2)_{t-8} + \beta_9 D(Exc.,2)_{t-9} \beta_{10} D(Exc.,2)_{t-10} + \beta_{11} D(Exc.,2)_{t-11} + \beta_{12} D(Exc.,2)_{t-12} + \delta_1 \sigma_t$$

$$\sigma_t^2 = \alpha_1 \varepsilon_{t-1}^2 + \omega_1 \sigma_{t-1}^2$$

Variable	Coefficient	z-Statistic	Prob.
@SQRT(GARCH)	-0.027865	-1.048354	0.2945
C	0.003289	0.924906	0.3550
AR(1)	-0.805115	-18.87128	0.0000
AR(2)	-0.725364	-13.54657	0.0000
AR(3)	-0.686772	-11.36289	0.0000
AR(4)	-0.591669	-9.374961	0.0000
AR(5)	-0.497916	-7.333609	0.0000
AR(6)	-0.398230	-5.747499	0.0000
AR(7)	-0.351440	-5.311390	0.0000
AR(8)	-0.392540	-5.966791	0.0000
AR(9)	-0.281143	-4.500978	0.0000
AR(10)	-0.248327	-4.660133	0.0000
AR(11)	-0.177715	-3.902617	0.0001
AR(12)	-0.100944	-2.815523	0.0049
Variance Equation			
C	0.001099	3.892456	0.0001
RESID(-1)^2	0.174700	5.453770	0.0000
GARCH(-1)	0.750193	18.17673	0.0000
Adjusted R-squared		0.431416	
Durbin-Watson stat		2.183870	
Akaike info criterion		-1.561842	
Schwarz criterion		-1.457121	
Residual sum of square		10.35080	

ที่มา : การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จาก**ตารางที่ 4.16** ค่าสัมประสิทธิ์ของ AR(1) AR(2) AR(3) AR(4) AR(5) AR(6) AR(7) AR(8) AR(9) AR(10) AR(11) AR(12) มีค่าเท่ากับ -0.805115, -0.725364, -0.686772, -0.591669, -0.497916, -0.398230, -0.351440, -0.392540, -0.281143, -0.248327, -0.177715, -0.100944, ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์ของ Variance Equation ได้แก่ RESID(-1)^2, GARCH(-1) มีค่าเท่ากับ 0.174700, 0.750193 ตามลำดับ ค่า z-statistic แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1%โดยมีค่า Akaike Information Criterion(AIC) เท่ากับ -1.561842 ค่า Schwarz Criterion(SBC) เท่ากับ -1.457121 ค่า Dubin-Watson Statistic เท่ากับ 2.183870 ค่า Residual sum of square เท่ากับ 10.35080 และค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.431416 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรของแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 43.1416%

ตารางที่ 4.17 ค่าสัมประสิทธิ์และค่าสถิติของรูปแบบ ARIMA(0,2,2) with GACH-M(1,1) ที่ศึกษา

รูปแบบจำลองที่ศึกษา

$$D(Exchange,2) = C + \theta_1\varepsilon_{t-1} + \theta_2\varepsilon_{t-2} + \delta\sigma_t$$

$$\sigma_t^2 = \alpha_1\varepsilon_{t-1}^2 + \omega_1\sigma_{t-1}^2$$

Variable	Coefficient	z-Statistic	Prob.
@SQRT(GARCH)	0.001623	0.282332	0.7777
C	-0.000249	-0.291255	0.7709
MA(1)	-0.877296	-22.79564	0.0000
MA(2)	-0.114804	-3.078684	0.0021
Variance Equation			
C	0.000927	4.549494	0.0000
RESID(-1)^2	0.164909	6.560310	0.0000
GARCH(-1)	0.771166	25.29603	0.0000
Adjusted R-squared		0.431416	
Durbin-Watson stat		2.183870	
Akaike info criterion		-1.561842	
Schwarz criterion		-1.457121	
Residual sum of square		10.35080	

ที่มา : การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จาก**ตารางที่ 4.17** ค่าสัมประสิทธิ์ของMA(1) MA(2) มีค่าเท่ากับ -0.877296, -0.114804 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์ของ Variance Equation ได้แก่ RESID(-1)^2, GARCH(-1) มีค่าเท่ากับ 0.164909, 0.771166 ตามลำดับ ค่า z-statistic แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1%โดยมีค่า Akaike Information Criterion(AIC) เท่ากับ -1.561842 ค่า Schwarz Criterion(SBC) เท่ากับ -1.457121 ค่า Dubin-Watson Statisticเท่ากับ 2.183870 ค่า Residual sum of square เท่ากับ 10.35080 และค่า Adjusted R^2 เท่ากับ 0.431416 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรของแบบจำลองสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 43.1416%

4.3.1 การตรวจสอบความถูกต้อง (Diagnostic Checking)

ในขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องนั้น จะพิจารณาจากค่า Q-statistic เพื่อทดสอบคุณสมบัติความเป็น white noise ของค่าความคลาดเคลื่อนที่ประมาณการ พบว่าค่า Q-statistic ที่มีความล่าช้าของช่วงเวลาที่ 36 และช่วงเวลาที่ 72 ของแบบจำลอง ARIMA(0,2,1) with GARCH-M(1,1) และ AR(1)I(2)MA(2) with GARCH-M(1,1) ปฏิเสธสมมติฐาน ค่าความคลาดเคลื่อนที่ประมาณการมีลักษณะ white noise ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.01 จึงไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนของอนุกรมเวลา เพื่อทำการพยากรณ์ได้ แต่ค่า Q-statistic ที่มีความล่าช้าของช่วงเวลาที่ 36 และช่วงเวลาที่ 72 ของแบบจำลอง ARIMA(12,2,0) with GARCH-M(1,1) และ ARIMA(0,2,2) with GARCH-M(1,1) มีค่า probability ไม่แตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 แสดงว่า ค่าความคลาดเคลื่อนที่ประมาณการของแบบจำลองมีลักษณะเป็น white noise หรือ e_t มีการกระจายแบบปกติ (Normal Distribution) ค่าเฉลี่ย(Mean) เท่ากับศูนย์ และค่าความแปรปรวนเท่ากับ $\sigma^2 I$ แสดงว่า e_t ไม่มีสหพันธ์ในตัวเอง(Autocorrelation) และไม่มีความแปรปรวนแตกต่าง(Heterscedsticity) ซึ่งหมายความว่ามีเพียรสองแบบจำลองที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องแล้วว่ามีความเหมาะสมที่จะใช้ในการพยากรณ์ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.18 การตรวจสอบแบบจำลอง

แบบจำลอง ARIMA with GARCH-M	ค่าสถิติ			
	Q-statistic (lag 36)	Probability (lag 36)	Q-statistic (lag 72)	Probability (lag 72)
ARIMA(0,2,1) with GARCH-M(1,1)	101.17	0.000	155.59	0.000
AR(1)I(2)MA(2) with GARCH-M(1,1)	411.50	0.000	651.42	0.000
ARIMA(12,2,0) with GARCH-M(1,1)	39.893	0.022	77.907	0.060
ARIMA(0,2,2) with GARCH-M(1,1)	40.893	0.194	73.160	0.375

ที่มา : การคำนวณโดยใช้โปรแกรม EVIEWS 5.1

การพยากรณ์(Forecasting)

เมื่อได้แบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลแต่ละชุดแล้ว จึงนำแบบจำลองดังกล่าวมาพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ไปข้างหน้าทีละหนึ่งวันเป็นจำนวน 50 วัน โดยทำการพยากรณ์ใหม่ทุกครั้งที่นำข้อมูลจริงเข้า และทำการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการพยากรณ์ในแต่ละครั้ง นำค่าพยากรณ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกับค่าจริง คำนวณหาค่า MAPE ได้ดังตารางที่ 4.19-4.20

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ไปข้างหน้า 50 วัน โดยใช้แบบจำลอง ARIMA(12,2,0) with GACH-M(1,1) และค่า MAPEของค่าพยากรณ์

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	35.67048	0.017607	26	34.7304	34.53668	0.557773
2	35.6216	35.66727	0.128208	27	34.8526	34.72364	0.370002
3	35.5904	35.6225	0.090194	28	34.9426	34.86274	0.228556
4	35.5551	35.59043	0.099359	29	34.8255	34.95242	0.364454
5	35.592	35.54883	0.121288	30	34.8932	34.80199	0.261411
6	35.6284	35.59215	0.101745	31	34.8965	34.88993	0.018832
7	35.629	35.63401	0.014046	32	34.8709	34.90876	0.108578
8	35.5392	35.62723	0.247693	33	34.8679	34.86988	0.005671
9	35.4759	35.52477	0.137764	34	34.8599	34.84617	0.039391
10	35.329	35.46783	0.39296	35	34.8164	34.85507	0.111078
11	35.3645	35.30143	0.178345	36	34.8045	34.81217	0.022027
12	35.2903	35.35713	0.189384	37	34.7969	34.82068	0.068326
13	35.1684	35.25709	0.252192	38	34.8563	34.79	0.190222
14	35.1251	35.11269	0.035315	39	34.8593	34.89886	0.113491
15	35.073	35.08452	0.032828	40	34.7838	34.87835	0.271832
16	35.0974	35.04032	0.162635	41	34.6723	34.77293	0.290248
17	35.1154	35.07419	0.117344	42	34.6382	34.64461	0.018506
18	35.0507	35.10558	0.156564	43	34.655	34.63588	0.055158
19	34.9768	34.99875	0.062756	44	34.6993	34.6491	0.144682
20	34.9046	34.94181	0.106601	45	34.7103	34.69331	0.048943
21	34.835	34.85823	0.066701	46	34.6847	34.69386	0.026417
22	34.7597	34.78485	0.072354	47	34.6795	34.67353	0.01723
23	34.7333	34.70863	0.071014	48	34.7188	34.68006	0.111593
24	34.6971	34.68755	0.027542	49	34.6754	34.73569	0.173872
25	34.5923	34.64836	0.162052	50	34.6561	34.6709	0.04269
						MAPE	0.13411

ที่มา : การคำนวณ

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.19**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ไปข้างหน้า 50 วัน โดยใช้แบบจำลอง ARIMA(0,2,2) with GACH-M(1,1) และค่า MAPEของค่าพยากรณ์

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	35.64535	0.052846	26	34.7304	34.55508	0.504802
2	35.6216	35.64439	0.063966	27	34.8526	34.72334	0.370881
3	35.5904	35.59669	0.017682	28	34.9426	34.84121	0.290161
4	35.5551	35.5672	0.034037	29	34.8255	34.92875	0.296484
5	35.592	35.531	0.171385	30	34.8932	34.78727	0.30357
6	35.6284	35.57665	0.145252	31	34.8965	34.87977	0.047955
7	35.629	35.61227	0.046949	32	34.8709	34.87288	0.005685
8	35.5392	35.60886	0.196022	33	34.8679	34.84503	0.065598
9	35.4759	35.50847	0.091809	34	34.8599	34.84497	0.042839
10	35.329	35.44904	0.339783	35	34.8164	34.83607	0.056502
11	35.3645	35.29103	0.207737	36	34.8045	34.78833	0.046471
12	35.2903	35.34922	0.166971	37	34.7969	34.78055	0.046978
13	35.1684	35.25925	0.258315	38	34.8563	34.77298	0.239027
14	35.1251	35.13285	0.022071	39	34.8593	34.84062	0.053576
15	35.073	35.09891	0.073873	40	34.7838	34.83623	0.150748
16	35.0974	35.0444	0.151009	41	34.6723	34.75204	0.229977
17	35.1154	35.07816	0.106049	42	34.6382	34.63665	0.00446
18	35.0507	35.09452	0.125024	43	34.655	34.61178	0.124724
19	34.9768	35.02005	0.123653	44	34.6993	34.63358	0.18939
20	34.9046	34.94574	0.117878	45	34.7103	34.68087	0.084787
21	34.835	34.87333	0.11003	46	34.6847	34.68782	0.009004
22	34.7597	34.80362	0.126339	47	34.6795	34.65834	0.06102
23	34.7333	34.72719	0.017577	48	34.7188	34.65597	0.180962
24	34.6971	34.70645	0.026936	49	34.6754	34.70043	0.072199
25	34.5923	34.66826	0.219598	50	34.6561	34.64663	0.027336
						MAPE	**0.130358**

ที่มา : การคำนวณ

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.20**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.21 แสดงผลการเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ของแบบ จำลอง ARIMA with GARCH-M ทั้ง 2

แบบจำลอง	Min APE	Max APE	SD. APE	MAPE
ARIMA(12,2,0) with GARCH-M(1,1)	0.005671	0.557773	0.116314	0.13411
ARIMA(0,2,2) with GARCH-M(1,1)	0.004460	0.504802	0.109626	**0.130358**

ที่มา: จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Eviews 5.1

รูปที่ 4.2 กราฟแสดงการเปรียบเทียบค่ากลางที่ใช้ในการทดสอบแบบจำลอง ARIMA with GARCH-M

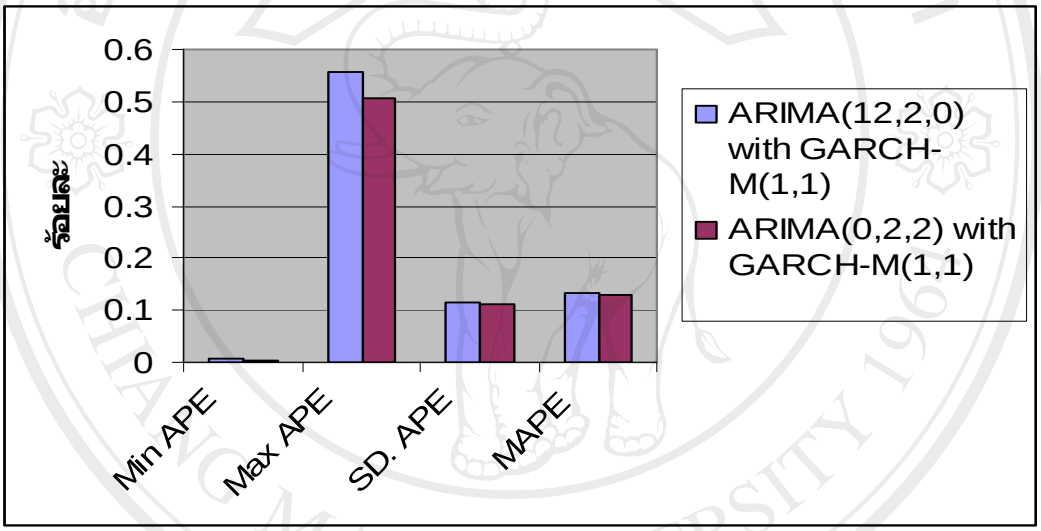

ผลการพิจารณาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ของทั้ง 2 แบบจำลอง ค่า MAPE ของแบบจำลอง ARIMA(0,2,2) with GARCH-M(1,1) (**ตารางที่ 20**) มีค่าน้อยที่สุด จึงสรุปได้ว่าแบบจำลอง ARIMA(0,2,2) with GARCH-M(1,1) เป็นแบบจำลอง ARIMA with GARCH-M ที่เหมาะสมที่สุด ในการนำไปใช้พยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4 ผลการศึกษาแบบจำลอง Neural Networks

4.4.1 ผลการศึกษาเบื้องต้นด้วย Hidden layer จำนวน 1 ชั้น

ตารางที่ 4.22 MSE จากการทดสอบด้วยข้อมูลชุด Validation

Epochs	นิวรอลใน Hidden layer									
	10	20	30	40	50	**60**	70	80	90	100
100	14.134	4.8962	2.3553	3.9126	1.0721	0.5482	1.0465	0.1715	0.1917	0.66098
200	14.134	4.8962	2.3553	0.7127	1.0721	0.549	0.3834	0.1503	0.1917	0.11174
300	14.134	4.8962	2.3553	0.9973	1.0721	0.3971	0.3834	0.1503	0.1917	0.15453
400	14.134	4.8962	2.3553	0.9973	1.0721	**0.0846**	0.3834	0.1503	0.1917	0.15453
500	14.134	4.8962	2.3553	0.9973	1.0721	0.0929	0.3834	0.1503	0.1917	0.15453
600	14.134	4.8962	2.3553	0.9973	1.0721	0.0929	0.3834	0.1503	0.1917	0.15453
700	14.134	4.8962	2.3553	0.9973	1.0721	0.0929	0.3834	0.1503	0.1917	0.15453
800	14.134	4.8962	2.3553	0.9973	1.0721	0.0929	0.3834	0.1503	0.1917	0.15453
900	14.134	4.8962	2.3553	0.9973	1.0721	0.0929	0.3834	0.1503	0.1917	0.15453
1000	14.134	4.8962	2.3553	0.9973	1.0721	0.0929	0.3834	0.1503	0.1917	0.15453

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

จากตารางที่ 4.22 ค่า MSE ของ Validation ที่ต่ำที่สุดมีจำนวนนิวรอลใน hidden layer เท่ากับ 60 ตัว และจำนวนรอบของการเรียนรู้เท่ากับ 400 Epoch ได้ค่า MSE เท่ากับ 0.0846 จึงนำค่าดังกล่าวไปใช้ในการพยากรณ์ ได้ผลดังตารางที่ 4.23

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.23 แสดงผลการพยากรณ์ด้วยจำนวนนิวรอลในชั้นซ่อนเร้นที่ 60 นิวรอล จำนวนรอบของการเรียนรู้ 400 Epoch จำนวนข้อมูลนำเข้า 10 ตัว

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	35.585	0.222071	26	34.7304	34.746	0.044917
2	35.6216	35.575	0.130823	27	34.8526	34.709	0.412021
3	35.5904	35.557	0.093847	28	34.9426	34.637	0.874578
4	35.5551	35.544	0.031218	29	34.8255	34.544	0.808317
5	35.592	35.529	0.177003	30	34.8932	34.477	1.192782
6	35.6284	35.516	0.315476	31	34.8965	34.542	1.01586
7	35.629	35.489	0.392943	32	34.8709	34.524	0.99481
8	35.5392	35.48	0.166576	33	34.8679	34.433	1.247281
9	35.4759	35.49	0.039749	34	34.8599	34.422	1.256175
10	35.329	35.511	0.515162	35	34.8164	34.545	0.779514
11	35.3645	35.482	0.332259	36	34.8045	34.617	0.538725
12	35.2903	35.436	0.412866	37	34.7969	34.618	0.514131
13	35.1684	35.358	0.539121	38	34.8563	34.614	0.695141
14	35.1251	35.346	0.628897	39	34.8593	34.62	0.68647
15	35.073	35.356	0.806883	40	34.7838	34.599	0.531277
16	35.0974	35.334	0.674122	41	34.6723	34.586	0.248897
17	35.1154	35.237	0.346291	42	34.6382	34.592	0.133375
18	35.0507	35.112	0.174886	43	34.655	34.601	0.155818
19	34.9768	35.061	0.240734	44	34.6993	34.555	0.415855
20	34.9046	35.045	0.402244	45	34.7103	34.496	0.617397
21	34.835	35.005	0.488018	46	34.6847	34.488	0.567109
22	34.7597	34.925	0.475548	47	34.6795	34.524	0.448393
23	34.7333	34.837	0.298563	48	34.7188	34.527	0.552437
24	34.6971	34.8	0.296562	49	34.6754	34.47	0.59235
25	34.5923	34.785	0.557059	50	34.6561	34.383	0.788032
						MAPE	**0.497412**

ที่มา: การคำนวณ

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.23**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4.2 การทดลองปรับเปลี่ยนปรับเปลี่ยนจำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer ด้วยวิธี Arbitrary

ตารางที่ 4.24 แสดงค่า MSE ของการเปลี่ยนแปลง Hidden layer โดยวิธี Arbitrary

ครั้งที่	จำนวนนิวรอลในชั้น hidden layer	MSE	Epochs
1	10	14.134	100
2	15	7.5507	200
3	20	14.125	100
4	25	2.7785	200
5	30	14.133	100
6	35	1.4063	200
7	40	1.7582	200
8	45	1.0463	200
9	50	3.0529	200
10	**55**	**0.11956**	**100**
11	**60**	**0.1002**	**300**
12	**65**	**0.11756**	**500**
13	70	0.41103	100
14	75	1.6602	100
15	80	0.11345	100
16	85	0.24705	300
17	90	0.3466	100
18	95	0.39654	100
19	100	6.0011	100

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

จากการทดสอบการปรับเปลี่ยนจำนวนนิวรอลใน Hidden Layer ด้วยวิธี arbitary ขั้นตอนต่อไปหาจำนวนนิวรอลที่เหมาะสมในชั้นซ่อนเร้นด้วยวิธี Quadatric Interpolation โดยกำหนดให้มีจำนวนนิวรอลในชั้นซ่อนเร้นเพียง 3 ค่าเพื่อหา Unique Solution

ตารางที่ 4.25 ขั้นที่ 1 ของการหาจำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer

ขั้นที่	จำนวนนิวรอลในชั้น Hidden Layer ที่สอง	MSE	Interpolation	MSE
1	55	0.11956		
	60	0.1002	62	0.85572
	65	0.11756		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.26 ขั้นที่ 2 ของการหาจำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer

ขั้นที่	จำนวนนิวรอลในชั้น Hidden Layer ที่สอง	MSE	Interpolation	MSE
2	55	0.11956		
	60	0.1002	58	0.17628
	62	0.85572		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

ตารางที่ 4.27 ขั้นที่ 3 ของการหาจำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer

ขั้นที่	จำนวนนิวรอลในชั้น Hidden Layer ที่สอง	MSE	Interpolation	MSE
3	58	0.17628		
	60	0.1002	59	1.4685
	62	0.85572		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

ตารางที่ 4.28 ขั้นที่ 4 ของการหาจำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer

ขั้นที่	จำนวนนิวรอลในชั้น Hidden Layer ที่สอง	MSE	Interpolation	MSE
4	59	1.4685		
	60	0.1002	61	0.49178
	62	0.85572		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

ตารางที่ 4.29 ขั้นที่ 5 ของการหาจำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer

ขั้นที่	จำนวนนิวรอลในชั้น Hidden Layer ที่สอง	MSE	Interpolation	MSE
5	59	1.4685		
	60	0.1002		
	61	0.49178		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

จากการหาจำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer โดยวิธี Quadatric Interpolation พบว่า จำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer ที่เหมาะสมที่สุด คือ 60 นิวรอล ซึ่งให้ค่า MSE เท่ากับ 0.1002 และ นำจำนวนนิวรอลในชั้น hidden layer ไปพยากรณ์ได้ค่าดัง**ตารางที่ 4.30**

ตารางที่ 4.30 แสดงผลการพยากรณ์ด้วยจำนวนนิวรอลในชั้นซ่อนเร้นที่ 60 นิวรอล ด้วยวิธี Quadratic Interpolation จำนวนรอบการเรียนรู้ 300 Epoch จำนวนข้อมูลนำเข้า 10 ตัว

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	35.585	0.222071	26	34.7304	34.746	0.044917
2	35.6216	35.575	0.130823	27	34.8526	34.709	0.412021
3	35.5904	35.557	0.093847	28	34.9426	34.637	0.874578
4	35.5551	35.544	0.031218	29	34.8255	34.544	0.808317
5	35.592	35.529	0.177003	30	34.8932	34.477	1.192782
6	35.6284	35.516	0.315476	31	34.8965	34.542	1.01586
7	35.629	35.489	0.392943	32	34.8709	34.524	0.99481
8	35.5392	35.48	0.166576	33	34.8679	34.433	1.247281
9	35.4759	35.49	0.039749	34	34.8599	34.422	1.256175
10	35.329	35.511	0.515162	35	34.8164	34.545	0.779514
11	35.3645	35.482	0.332259	36	34.8045	34.617	0.538725
12	35.2903	35.436	0.412866	37	34.7969	34.618	0.514131
13	35.1684	35.358	0.539121	38	34.8563	34.614	0.695141
14	35.1251	35.346	0.628897	39	34.8593	34.62	0.68647
15	35.073	35.356	0.806883	40	34.7838	34.599	0.531277
16	35.0974	35.334	0.674122	41	34.6723	34.586	0.248897
17	35.1154	35.237	0.346291	42	34.6382	34.592	0.133375
18	35.0507	35.112	0.174886	43	34.655	34.601	0.155818
19	34.9768	35.061	0.240734	44	34.6993	34.555	0.415855
20	34.9046	35.045	0.402244	45	34.7103	34.496	0.617397
21	34.835	35.005	0.488018	46	34.6847	34.488	0.567109
22	34.7597	34.925	0.475548	47	34.6795	34.524	0.448393
23	34.7333	34.837	0.298563	48	34.7188	34.527	0.552437
24	34.6971	34.8	0.296562	49	34.6754	34.47	0.59235
25	34.5923	34.785	0.557059	50	34.6561	34.383	0.788032
						MAPE	**0.497412**

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.30**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4.4.3 การทดลองปรับเปลี่ยนจำนวนข้อมูลนำเข้า ด้วยวิธี Quadratic Interpolation

ตารางที่ 4.31 แสดงค่า MSE ของการเปลี่ยนแปลงข้อมูลนำเข้า โดยวิธี Arbitrary

ครั้งที่	จำนวนข้อมูลนำเข้า	MSE
1	10	0.1002
2	**20**	**5.5771**
3	**30**	**1.522**
4	**40**	**11.609**
5	50	0.38171

การเปลี่ยนจำนวนข้อมูลนำเข้า (Input) แต่ละค่าโดยใช้จำนวนนิวรอลในชั้นซ่อนเร้นที่เหมาะสมที่สุดจากการหาแบบวิธี Quadratic Interpolation ที่จำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer เท่ากับ 60

ตารางที่ 4.32 ขั้นที่ 1 ของการหาจำนวนข้อมูลนำเข้า

ขั้นที่	**จำนวนข้อมูลนำเข้า**	**MSE**	**Interpolation**	**MSE**
1	20	5.5771		
	30	1.522	28	0.70239
	40	11.609		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

ตารางที่ 4.33 ขั้นที่ 2 ของการหาจำนวนข้อมูลนำเข้า

ขั้นที่	**จำนวนข้อมูลนำเข้า**	**MSE**	**Interpolation**	**MSE**
2	20	5.5771		
	28	0.70239	27	8.5993
	30	1.522		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.34 ขั้นที่ 3 ของการหาจำนวนข้อมูลนำเข้า

ขั้นที่	จำนวนข้อมูลนำเข้า	MSE	Interpolation	MSE
3	27	8.5993		
	28	0.70239	29	0.5066
	30	1.522		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

ตารางที่ 4.35 ขั้นที่ 4 ของการหาจำนวนข้อมูลนำเข้า

ขั้นที่	จำนวนข้อมูลนำเข้า	MSE	Interpolation	MSE
4	28	0.70239		
	29	**0.5066**		
	30	1.522		

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

จากการทดลองพบว่าจำนวนข้อมูลนำเข้าที่เหมาะมีค่าเท่ากับ 29 ให้ค่า MSE เท่ากับ 0.5066 ซึ่งเป็นค่า MSE ที่ต่ำที่สุด และเมื่อนำค่าจำนวนข้อมูลนำเข้าที่ 29 จำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer เท่ากับ 60 ไปพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ให้ผลดังตารางที่ 4.36

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.36 ผลการพยากรณ์ด้วยจำนวนนำเข้าที่ 29 ตัวและจำนวนนิวรอลในชั้นซ่อนเร้น 60 นิวรอล จำนวนรอบของการเรียนรู้ 200 Epoch

ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE	ครั้งที่	ค่าจริง	ค่าพยากรณ์	APE
1	35.6642	37.18	4.250201	26	34.7304	36.92	6.304563
2	35.6216	37.165	4.332761	27	34.8526	36.905	5.8888
3	35.5904	37.163	4.418605	28	34.9426	36.918	5.653271
4	35.5551	37.171	4.544778	29	34.8255	36.962	6.134871
5	35.592	37.167	4.425155	30	34.8932	36.985	5.994865
6	35.6284	37.166	4.315662	31	34.8965	36.975	5.956186
7	35.629	37.175	4.339157	32	34.8709	36.946	5.95081
8	35.5392	37.185	4.630943	33	34.8679	36.929	5.911165
9	35.4759	37.189	4.828916	34	34.8599	36.918	5.903914
10	35.329	37.17	5.211021	35	34.8164	36.892	5.961563
11	35.3645	37.14	5.020577	36	34.8045	36.862	5.91159
12	35.2903	37.113	5.16488	37	34.7969	36.855	5.914602
13	35.1684	37.102	5.498118	38	34.8563	36.838	5.685341
14	35.1251	37.097	5.613937	39	34.8593	36.836	5.670514
15	35.073	37.087	5.742303	40	34.7838	36.859	5.966001
16	35.0974	37.072	5.626056	41	34.6723	36.872	6.344262
17	35.1154	37.078	5.589006	42	34.6382	36.862	6.420083
18	35.0507	37.081	5.792463	43	34.655	36.875	6.406006
19	34.9768	37.091	6.044581	44	34.6993	36.858	6.221166
20	34.9046	37.091	6.263936	45	34.7103	36.856	6.181737
21	34.835	37.057	6.378645	46	34.6847	36.86	6.271641
22	34.7597	37.039	6.557304	47	34.6795	36.867	6.307759
23	34.7333	37.006	6.543291	48	34.7188	36.858	6.161505
24	34.6971	36.984	6.591036	49	34.6754	36.847	6.262654
25	34.5923	36.951	6.818568	50	34.6561	36.856	6.347796
						MAPE	5.725652

ที่มา: การคำนวณโดยใช้โปรแกรม Matlab 6.5

จากนั้นนำอัตราแลกเปลี่ยนพยากรณ์ที่ได้มาคำนวณหาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ดังแสดงใน**ตารางที่ 4.36**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 4.37 แสดงผลการเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ราคาอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ ของการทดลองทั้ง 3 โดยแบบจำลอง Neural Networks

การจำลอง	จำนวนข้อมูลนำเข้า (input)	Epoch	จำนวนนิวรอล	MAPE
1	10	400	60	0.4974
2	10	300	60	0.4974
3	29	200	60	5.7257

ที่มา: จากการคำนวณโดยใช้โปรแกรม Eviews 5.1

ผลการพิจารณาค่า Mean Absolute Percentage Error (MAPE) ของทั้ง 3 ผลการศึกษา ซึ่งได้แก่ 1.ผลการศึกษาเบื้องต้นด้วย Hidden layer จำนวน 1 ชั้น 2. การทดลองปรับเปลี่ยนปรับเปลี่ยนจำนวนนิวรอลในชั้น Hidden layer ด้วยวิธี Arbitrary 3. การทดลองปรับเปลี่ยนจำนวนข้อมูลนำเข้า ด้วยวิธี Quadratic Interpolation ได้ผลการศึกษาดังนี้ วิธีการทดลองที่ 1 และ 2 ให้ค่า MAPE ของแบบจำลอง (**ตารางที่ 4.37**) มีค่าน้อยที่สุด จึงสรุปได้ว่าแบบจำลอง Neural Networks ที่เหมาะสมที่สุด มีจำนวนข้อมูลนำเข้าเท่ากับ 10 จำนวนนิวรอลในชั้น hidden layer เท่ากับ 60 และจำนวนรอบของการเรียนรู้เท่ากับ 300 หรือ 400 ซึ่งให้ค่า MAPE เท่ากับ 0.4974

4.5 สรุปผล

จากการศึกษาการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ โดยเลือกใช้เทคนิคในการศึกษา 3 แบบจำลอง ได้แก่ แบบจำลอง ARIMA แบบจำลอง GARCH-M และแบบจำลอง ANNs ผลการเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ ปรากฏดังตารางที่ 4.38 และรูปที่ 4.3

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการเปรียบเทียบความแม่นยำในการพยากรณ์ วัดโดยใช้ MAPE

แบบจำลอง	MAPE
ARIMA(0,2,2)	0.130672
ARIMA(0,2,2) with GACH-M(1,1)	**0.130358**
ANNs Hidden layer เท่ากับ 60 Input เท่ากับ 10	0.497412

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

รูปที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบ MAPE

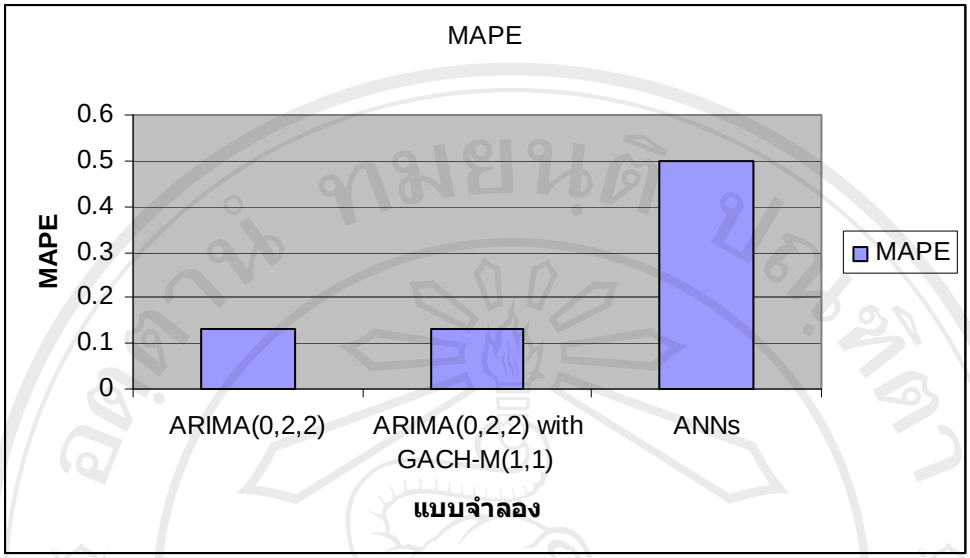

จากรูปที่ 4.3 พิจารณาค่า MAPE ที่ดีที่สุดของแต่ละแบบจำลองมาสรุป ผลปรากฏว่าแบบจำลองที่สามารถพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (ระหว่างค่าเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐฯ) ดีที่สุดคือ ARIMA with GACH-M รองลงมาคือ ARIMA และ Neural Networks ตามลำดับ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved